

Dažādās valstīs piemēroto agrovides pasākumu salīdzinājums

2013.gada novembris, Rīga

Vides riski.....

- ◆ Barības vielu noteces – augsnes, ūdeņu piesārņojums:
 - *Kūtsmēslu krātuves*
 - *Kūtsmēslu apsaimniekošanas prakse*
 - *Augkopības prakse*
 - *Meliorācijas sistēmas*
- ◆ SEG izmeši, smakas
 - *Kūtsmēslu krātuves*
 - *Izklīdes prakse*
 - *Augsnes apstrāde*
- ◆ Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana
- ◆ Augsnes degradācija, erozija

«Agrovide» - ko ar to saprotam?

◆ Latvija – LAP daļa

- Finanšu instrumenti
 - Agrovides maksājumi (Buferjoslas, Rugāju lauks ZP, BDUZ, BL)
- Konsultācijas, informēšana, izglītošana, demonstrējumi

◆ Likumdošana

◆ Skandināvija - «Kanāli» vidi saudzējošo pasākumu ieviešanai lauksaimniecībā

- Likumdošana
- Finanšu instrumenti (LAP un nacionālie)
 - Agrovides maksājumi
 - **Neproduktīvās investīcijas**
- Konsultācijas, informēšana, izglītošana, demonstrējumi
- **Resursus un vidi saudzējošu tehnoloģiju attīstīšana**

Vides aizsardzības mērķi

◆ Latvija

- Balstīti uz pieejamo finanšu līdzekļu daudzumu, izmaksām, Eiropas prasībām
- Nacionāli mērķi???

◆ Skandināvija

- Kvantitatīvi izmešu/noteču samazinājumi, balstīti uz reāliem rādītājiem
 - Valsts, reģions, sateces baseins
 - Saimniecība
- Tehniski, tehnoloģiski un finansiāli ieviešami
- Inovatīvu tehnoloģiju, produktu attīstīšana, pētniecība

Ar ražošanu saistīto agrovides pasākumu apkopojums (Dānija)

		Reduction in nitrogen leaching from the root zone (kg N per ha)				Extension (ha)		Costs (Euro)	
		Clay soil		Sandy soil		Potentially	Today	Per ha in Euro	Per kg reduced N released to the recipient ¹⁾
		< 0,8 LU**	> 0,8 LU**	< 0,8 LU**	> 0,8 LU**				
Catch crops	By subsequent N-reduction acc. to legal requirements:	28	35	40	51	500.000	380.000	4,7 – 583	0,3 – 41,6
Intercrops		11	14	16	20	800.000	-0	60,4	7,5 - 13,7
Early sowing of winter crops	Sowing 1 week earlier:	6				750.000	-	-0	-0
	Sowing 2 weeks earlier:	12				640.000	-	-0	-0
Straw incorporation	1-year effect:	13		6		1.658.000	590.000	0 - 107	0 - 44,7
	Long-term effect (>10 years):	-		-				-	-
Cutting instead of full-grazing	2 cuttings and grazing:	-	9	-	39	250.000	200.000	-	-
	Grazing until 1 August:	-	13	-	54	250.000	200.000	-	-
	Cutting:	-	24	-	101	250.000	200.000	-	-
Increased area of grass seed in crop rotation dominated by winter wheat	Grass seed instead of winter wheat:	46	51	72	79	-	90.000	-	-
	2-year grass seed instead of 1-year grass seed:	29	33	50	57				
Increased area of beets in the rotation	Beets instead of winter wheat:	29	31	44	46	-	38.000	-	-
Reduced nitrogen fertilisation	Effect per 10 kg reduced N/catch crop:	2,6		4,3		2.200.000	-	27,5	15,7 – 27,1

Kompleksa agrovides pasākuma piedāvājums LAP

◆ Pamata agrovides pasākums

◆ Vides plānošana un situācijas monitorings

- ◆ Augsnes analīzes reizi 6 gados
- ◆ Lauku vēsture
- ◆ Mēslošanas plānojums izejot no priekšauga un augsnes analīzēm

◆ Mēslošana

- ◆ Mēslošana nepārsniedz maksimālās mēslojuma normas
- ◆ 2 m platas zālāju buferjoslas gar ūdenstecēm kas garākas par 10 km (Aizsargjoslu likums)

Kompleksa agrovides pasākuma piedāvājums LAP

◆ Papildus izvēles pasākumi

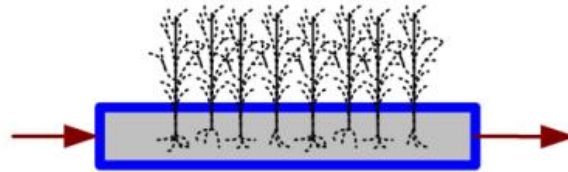
- ◆ Ziemzaļā platība un minimālā augsnes apstrāde
- ◆ Lopbarības analīzes un barības devu sastādīšana pamatojoties uz tām
- ◆ Papildus buferjoslas gar ūdenstecēm un ceļiem
- ◆ Vismaz 30 % no saimniecības zālājiem ar paaugstinātu tauriņziežu īpatsvaru
- ◆ Sertificētas sēklas lietošana 30 % no sējplatībām
- ◆ Migrējošo putnu barošanās lauku izveide
- ◆ Proteīnaugu audzēšana
- ◆ Precīzāka N mēslojuma lietošana
- ◆ Starpkultūru audzēšana

Neproduktīvās investīcijas

◆ Mitrzemes

- ◆ Dāņu pētījumi rāda 48 - 99 % slāpekļa samazinājumu, 120 kg no Ha
- ◆ Plānots izmēģinājums z/s Mežacīruļi
- ◆ Izmaksas Dānijā: 470 - 7,517 EUR/ha

Neproduktīvās investīcijas

- ◆ Ūdens līmeņa regulēšana barības vielu noteču mazināšanai un kontrolei grāvjos
 - ◆ Grāvju aizsprosti LLU MPS Vecauce

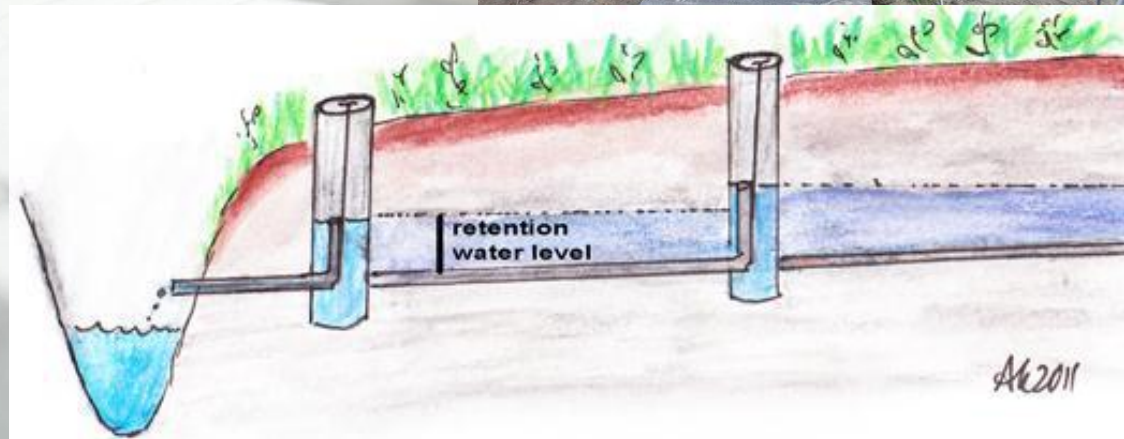

Neproduktīvās investīcijas

◆ Kontrolētās drenāžas sistēma

◆ Zviedru pētījumi:

- ◆ 70-90% slāpekļa noteces samazinājums
- ◆ 20-30 kg N no Ha
- ◆ Aku skaits atkarīgs no situācijas

Rekomendācijas

- ◆ Agrovides pasākumi mērķtiecīgi saistīti ar piesārņojuma mazināšanu nevis ražošanas apjomiem
 - ◆ Agrovides pasākumi precīzi fokusēti
 - ◆ Pētījumi un demonstrējumi Latvijas apstākļos konkrētu pasākumu, tehnoloģiju novērtēšanai, plānošanai
 - Mērķi
 - Efektivitāte
 - Finances
 - Ilgtspējība
 - ◆ Situācijas monitorings
 - ◆ **Ilgtermiņā - No kontrolētas ražošanas uz atbildīgu ilgtspējīgu resursu apsaimniekošanu**
-
- A close-up photograph of a fountain pen with a light-colored wooden barrel and a silver nib, resting on a sheet of white graph paper. The pen is positioned diagonally across the lower right portion of the slide.

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Biedrība Zemnieku saeima

zsa@zemniekusaeima.lv

+371 67027044

www.zemniekusaeima.lv

Ziņojums tapis:

Valsts Lauku tīkla darba plāna aktivitātes

„Nozaru ekspertu ziņojumi” ietvaros